

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 20/2018-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. januára 2018 predbežne prerokoval sťažnosť Profesionálnej dražobnej spoločnosti, s. r. o., Masarykova 1644/21, Košice, zastúpenej advokátskou kanceláriou JUDr. Ivana Semanová, advokátka spol. s r. o., Masarykova 21, Košice, konajúcou prostredníctvom advokátky a konateľky JUDr. Ivany Semanovej, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5 Ncb 3/2017 zo 7. septembra 2017, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Profesionálnej dražobnej spoločnosti, s. r. o., **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. novembra 2017 doručená sťažnosť Profesionálnej dražobnej spoločnosti, s. r. o.,

Masarykova 1644/21, Košice (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej aj „krajský súd“) sp. zn. 5 Ncb 3/2017 zo 7. septembra 2017 (ďalej aj „namietané uznesenie“).

2. Sťažovateľka zdôvodnila splnenie podmienok podania sťažnosti v súlade s § 53 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a v súlade s čl. 127 ústavy. Poukázala na to, že na Okresnom súde Stará Ľubovňa bolo začaté konanie o neplatnosť dražby, v ktorom vystupuje v postavení žalovanej v 1. rade. Tento súd vyslovil svoju miestnu nepríslušnosť a vec postúpil Okresnému súdu Prešov, ktorý v konaní vedenom pod sp. zn. 18 Cb/180/2017 s postúpením veci nesúhlasil, preto o príslušnosti okresného súdu rozhodol krajský súd namietaným uznesením tak, že nesúhlas Okresného súdu Prešov s postúpením veci považoval za dôvodný.

3. Sťažovateľka svoju nespokojnosť s namietaným uznesením vyjadrila odkazom na § 20 písm. d) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a § 79 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, k čomu okrem iného uviedla:

„Predmetom dražby, ktorej platnosť je predmetom súdneho konania, boli nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu a ktoré boli správcom konkurznej podstaty zapísané do súpisu majetku podstát. Predmetná dražba bola vykonávaná ako jeden zo spôsobov speňažovania majetku podliehajúceho konkurzu.

Keďže žalobcovia namietajú správnosť a zákonnosť postupu správcu konkurznej podstaty pri speňažovaní majetku, má Sťažovateľ za to, že je nepochybné, že predmetom predmetného súdneho konania sú hmotnoprávne práva a povinnosti podľa zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii v platnom znení.

Krajský súd v Prešove v Napadnutom uznesení nesprávne deklaroval miestnu príslušnosť Okresného súdu Stará Ľubovňa v tejto veci. Vzhľadom na vyššie uvedené je miestne príslušným súdom Okresný súd Prešov.

Podľa nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 283/09 konštatoval, že iba taký sudca, určený podľa rozvrhu práce, ktorý je sudcom vecne a miestne príslušného súdu ustanoveného zákonom, je zákonným sudcom v zmysle čl. 48 ods. 1 ústavy, resp. nezávislým a nestranným sudcom podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru.

Keďže na základe Napadnutého uznesenia bude v celej veci konať a rozhodovať miestne nepríslušný súd, dochádza na základe Napadnutého uznesenia k odňatiu veci zákonnému sudcovi podľa Ústavy Slovenskej republiky, a teda dochádza k porušeniu základného práva účastníkov konania, pričom Ústavný súd Slovenskej republiky je oprávnený a povinný posúdiť neústavnosť Napadnutého uznesenia.“

4. Sťažovateľka navrhla prijať sťažnosť na ďalšie konanie a vysloviť nález v tomto znení:

„Základné právo sťažovateľa podľa článku článku 46 ods. 1 a článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd boli uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Ncb/3/2017-291 zo dňa 07.09.2017 porušené.

Uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Ncb/3/2017-291 zo dňa 07.09.2017 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Krajský súd v Prešove povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia, ktoré budú vyčíslené v písomnom vyhotovení nálezu, a to dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

7. Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

8. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

9. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

10. Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obdobne právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je naplnené za predpokladu, že ochrany svojich práv sa môže každý domáhať na príslušnom súde, čím je zaručené právo na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy. Popri skúmaní podmienok vecnej, kauzálnej a funkčnej príslušnosti súdu, právu na zákonného sudcu zodpovedá v civilnom konaní aj povinnosť súdu uložená ustanovením § 41 CSP, v zmysle ktorého súd skúma miestnu príslušnosť iba na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí; výlučnú miestnu príslušnosť skúma aj bez námietky na začiatku konania.

11. Prvoradou úlohou ústavného súdu je ochrana ústavnosti, a nie ochrana zákonnosti, čo je prejavom doktríny, že všeobecný súd pozná právo („iura novit curia“). Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (mutatis mutandis napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a sú v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

12. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľky prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť

ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

14. Podstatou námietok sťažovateľky je jej nesúhlas s právnym názorom krajského súdu vysloveným v uznesení, ktorým krajský súd považoval nesúhlas Okresného súdu Prešov s postúpením veci Okresným súdom Stará Ľubovňa za dôvodný, čím určil Okresný súd Stará Ľubovňa ako príslušný na konanie o neplatnosti dražby. Podľa sťažovateľky krajský súd rozhodol v rozpore so zákonom. Z uvedeného je zrejmé, že sťažovateľka od ústavného súdu očakáva prehodnotenie záverov, ku ktorým dospel krajský súd v otázke posúdenia miestnej príslušnosti.

15. Krajský súd svoje rozhodnutie založil na tejto argumentácii:

„Za konania súvisiace s konkurzom možno považovať sporové konania, v ktorých sa rozhoduje o hmotnoprávných právach a povinnostiach vyplývajúcich zo ZKV, resp. ZKR, príp. tiež z iných právnych predpisov, ktoré osobitným spôsobom upravujú práva a povinnosti účastníkov týchto právnych vzťahov pre prípad konkurzu, príp. úpadku (pozri Sojka, P.: Vis attractiva concursus a konania súvisiace s konkurzom. In Justičná revue č. 1/2010, s. 55). To je napr. konanie o náhradu škody vzniknutej porušením povinností správcu (§ 8 ods. 2 ZKV, § 12 zákona č. 8/2005 Z. z. o správcoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov), príp. iné konanie o náhradu škody v zmysle ZKR (napríklad § 11 ods. 4, § 11 ods. 5, § 66, § 87 ods. 3, 4, 6)...

Krajský súd v Prešove ako súd nadriadený vzhľadom na uvedené konštatuje, že v danom prípade nejde o spor vyvolaný či súvisiaci s konkurzom, a na prejednanie veci je teda vecne príslušný Okresný súd Stará Ľubovňa, pričom jeho výlučná príslušnosť je daná ust. 20 písm. a/ CSP. Ako už bolo vyššie uvedené, návrhom vo veci samej sa žalobca proti žalovaným v 1. až 3. rade domáha určenia neplatnosti dražby. Naliehavý právny záujem zdôvodnil tým, že v tomto štádiu konania je nutné predísť ďalším škodám, ktoré mu hrozia ako vlastníkovi predmetu dražby. V skutočnosti došlo k zániku jeho vlastníckeho práva nezákonným spôsobom, ako aj v rozpore s ustanoveniami zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách. Uskutočnením dražby došlo k vzniku nového právneho stavu vo vlastníckych vzťahoch k predmetu dražby, pričom v danej situácii je nutné neodkladným

opatrením zabrániť ďalšiemu odpredaju predmetu dražby do vlastníctva iných právnických, resp. fyzických osôb...

Teda vecne a miestne príslušný súd bude povinný vo veci samej použiť ustanovenia hmotného práva majúce základe v zákone č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách. Pokiaľ na strane žalovaného v 2. rade je označený ako navrhovateľ dražby správca úpadca: [REDAKOVANÉ], so sídlom [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], potom jeho postavenie v prejednávanej veci je iba postavením procesným, pričom vec sama (určenie neplatnosti dražby) nie je vyvolaná osobitnou povahou konkurzného alebo reštrukturalizačného konania. Na tomto konštatovaní odvolacieho súdu nič nemení ani odkaz žalovaného v 2. rade na ust. § 79 ods. 2 ZKR.“

16. Vychádzajúc z už uvedeného ústavný súd konštatuje, že namietané uznesenie nevykazuje ani znaky svojvoľného rozhodnutia, ani rozhodnutia neodôvodneného, či vychádzajúceho zo zjaveného omylu v skutkových, resp. právnych otázkach. Nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 114/09) pritom rešpektuje názor, podľa ktorého všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade s právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu vo veci miestnej príslušnosti nestotožnila, sama osebe nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že nie je ďalšou inštanciou všeobecného súdnictva oprávnenou zasahovať do procesu súdneho konania, pokiaľ postup súdu je svojimi účinkami zlučiteľný s obsahom základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie a práva na zákonného sudcu. Z ústavnoprávneho hľadiska teda niet žiadneho dôvodu na spochybňovanie záverov uvedeného rozhodnutia krajského súdu.

17. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je taktiež právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom

súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 78/07, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

18. Ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (m. m. I. ÚS 241/07). Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú. Článok 6 ods. 1 dohovoru však nemožno chápať tak, že vyžaduje podrobnú odpoveď na každý argument (García Ruiz proti Španielsku z 21. 1. 1999).

19. Ústavný súd sa z obsahu namietaného uznesenia presvedčil, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia na vec vzťahujúcich sa právnych predpisov (Civilný sporový poriadok) interpretoval a aplikoval ústavne súladným spôsobom, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, legitímne a právne akceptovateľné. Okrem toho sa krajský súd zaoberal i námietkami sťažovateľky v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľka dostala odpoveď na vznesené námietky miestnej príslušnosti. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

20. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že namietaným uznesením krajského súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 ústavy a ani jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

21. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľky nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu však v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. januára 2018